

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 272.

Tredie Session.

81de Møde.

Onsdagen den 18de Februar.

(Forts.)

Mouvier: Jeg tillod mig, da denne Sag forrige Gang var under Behandling her i Salen, nogle ganske faa Bemærkninger, og havde troet, at disse, saa korte og almindelige, de end vare, skulde have været tilstrækkelige til at gjøre det indlysende, at Sagen ikke egnede sig til videre at fremmes. Da imidlertid det ærede Thing foreløbigen har taget en modsat Beslutning, og efter den Understøttelse, Sagen idag, mod Forventning, har faaet af en æret Rigsdagsmand (Spandet), som jeg staaer i nært Embedsforhold til, har jeg fundet mig foranlediget til nu atter at tage Ordet. Den ærede Forslagsstiller gjorde, ved at indlede Forslaget, blandt Andet den Bemærkning, at det forekom ham at være saa ganske naturligt, at, naar der er givet en Corporation visse Privilegier, maae ogsaa dertil være knyttede visse Forpligtelser. Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det er en falsk Anskuelse, at her er Tale om noget Privilegium for en Corporation; thi hverken udgjøre Sagsførerne en Corporation, ei heller er det, der her er Spørgsmaal om, noget Privilegium, navnlig ikke et Sagsførerstanden indrømmet Privilegium. Det er heller ikke, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 1ste Valgfreds (Spandet) nylig bemærkede, Noget, der er bestemt for Sagsførernes Skyld; nei! det er bestemt for Retspleiens Skyld; og det er, efter min fulde Overbeviisning, for Retspleiens Skyld af stor Vigtighed, at det foreliggende Lovforslag ikke gaaer igjennem. Den ærede Rigsdagsmand, jeg sidst nævnte, fremhævede, at det kun er i nogle Sager der er forbeholdt Sagsfø-

rerne udelukkende Ret til for Andre at gaae i Rette. Dette er vistnok aldeles rigtigt; det er især med Hensyn til de ordinaire Retsfager, at en saadan udelukkende Ret tilkommer Sagsførerne. Men jeg maa tillade mig at bemærke, at det, netop efter disse Sagers Natur, er af Vigtighed, at Afgangen til at gaae i Rette for Andre er forbeholdt en Klasse af Mænd, der frembyde Garantier for Dygtighed og Paa- lidelighed. Det er bekendt, at det, navnlig hvad Politiretsfager angaaer, er gjort Dommeren til Pligt, at yde ulovkyndige Parter, som selv møde i Retten, den Veiledning, de under Proceduren maatte behøve; men noget Saadant ligger ved de ordinaire Retsfager aldeles udenfor Dommerens Bemyndigelse. Efter det Princip, hvorpaa Behandlingsmaaden af dette Slags Sager hviler, ligge Proceduren og Beviisførelsen ganske i Parternes Haand; Retten dommer efter hvad der under Sagen er fremkommet, saaledes som dette ifølge Proceduren foreligger, og jeg kan efter min Erfaring ikke Andet end antage, at det vilde være i høj Grad fordærveligt, om det i saadanne Sager skulde tilfædes Enhver at tilbyde sig som Raadgiver for lettroende og ukyndige Parter. Jeg er overbevist om, at det vilde medføre, at Mangen vilde af deslige Raadgivere kunne forledes til unyttige Processer, og at mangan i sig selv god Sag, ved en daarlig Procedure, vilde tabes. Vel siger man, og den ærede Forslagsstiller gjorde udtrykkeligen den Bemærkning, at man ei bør glemme, at Parterne dog ikke ere Børn, og at det maatte kunne overlades til dem selv, at varetage deres Lary i Valget af de Raadgivere, de ikke benytte; men jeg skulde mene, at, naar Staten ordner Rettergangsvesenet, er det ogsaa dens Pligt at træffe Foranstaltninger til, at ikke de Mange, som, uden at man kan lægge dem det tillast,